Van stabiliseren naar ontwikkelen

Toekomstgerichte evaluatie GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden

Bijlagenboek

& Van de Laar B.V.
Ons kenmerk: R-2022-051, definitieve versie
Eindhoven/ Den Haag, 15 februari 2022

INHOUD:

A. Startfoto GGD/ VT Haaglanden

B. Factsheets en inspiratie GGD-en

C. Verantwoording survey raadsleden

D. Overzicht geraadpleegde documenten

E. Overzicht geraadpleegde personen

BIJLAGE A

Startfoto van de GGD/ VT Haaglanden

A1. Bewaken, beschermen en bevorderen van publieke gezondheid is de kern van taakuitvoering van de GGD

In 2021 is het visietraject van de GGD Haaglanden afgerond en is de ‘GGD Haaglanden- Visie 2030’ vastgesteld.

Missie/ Visie GGD Haaglanden

- Gezondheid is een publiek goed. Het bewaken, beschermen en bevorderen van publieke gezondheid is de kern van de taken van de GGD. De kernwaarden van de GGD Haaglanden zijn: deskundig, onafhankelijk, proactief en toegewijd. De GGD Haaglanden werkt vanuit positieve gezondheid en werkt met een integrale blik aan preventie.

Ambities GGD Haaglanden

1. Voorvechter gelijke kansen op goede gezondheid
   GGD Haaglanden ziet dat de gezondheidsverschillen in de regio toenemen: niet iedereen heeft gelijke kansen op een goede gezondheid. GGD Haaglanden zet in op kansengelijkheid op het gebied van gezondheidszorg door middel van het regionaal duiden en adviseren op dit vraagstuk, regie te voeren in de samenwerking vanuit een integrale blik op gezondheid en het slim benutten van (digitale) tools.

2. Adviseur voor een gezonde leefomgeving
   Publieke gezondheid wordt medebepaald door de fysieke en sociale leefomgeving van mensen. GGD Haaglanden krijgt een steeds belangrijke rol als het gaat om de fysieke leefomgeving, zeker op thema’s als verdichting en klimaatadaptatie. Door met gemeenten en andere organisaties te sparren over de leefomgeving, deskundig te adviseren en gezondheidsimpact van klimaatverandering te agenderen geeft de GGD uitwerking aan deze ambitie.

3. Regionale partner acute problemen publieke gezondheid
   De GGD heeft een belangrijke signalerings- en adviesfunctie, waarbij de GGD zicht houdt op de gezondheid van alle inwoners in de regio. GGD Haaglanden wil acute problemen voor de publieke gezondheid allereerst voor zijn. Daarnaast zet de GGD in op snel en multidisciplinair adviseren bij acute problemen. Ook is de GGD uitvoerder van gezondheidsbewakende en gezondheidsbeschermende maatregelen.

4. Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt
   Het is de taak van de GGD om goed zicht te houden op gaten in het systeem: de mensen of (nieuwe) groepen in de samenleving voor wie preventie niet voldoende is en het bestaande zorgsysteem niet functioneert of niet aanwezig is. GGD Haaglanden ziet een rol voor zichzelf om tijdelijk een vangnet te organiseren waar dat (nog) ontbreekt.

5. Deskundige, proactieve organisatie
   Om de bovenstaande vier inhoudelijke ambities te kunnen realiseren heeft de GGD een organisatorische ambitie toegevoegd. De GGD heeft de ambitie om in te spelen op de netwerksamenleving, met een wendbare en extern gerichte werkwijze. Daarbij wordt proactief ingespeeld op veranderingen in de samenleving. Tot slot beoogt de GGD een voorbeeld te zijn als het gaat om gezond werken (intern).

De uitvoering van de verschillende taken van de GGD Haaglanden is onderverdeeld in 5 pijlers:

- Pijler 1: Monitoren, signaleren, adviseren
  Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming
  Pijler 3: Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises
  Pijler 4: Toezicht houden
  Pijler 5: Brede Public Health

- De eerste vier pijlers zijn voor iedere GGD in Nederland hetzelfde. Pijler 5 is een integrale pijler die GGD Haaglanden hieraan heeft toegevoegd.

A2. Landelijke ontwikkelingen en gezondheidsbeleid gemeenten

Corona

- COVID-19 heeft het afgelopen twee jaar de GGD Haaglanden onder druk gezet. De pandemie heeft ervoor gezorgd dat de GGD'en overal in het land maximaal zijn opgeschaald. Dit betreft een grote uitdaging waar reeds lessen uit getrokken zijn. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft het Verwey-Jonker Instituut gevraagd te komen met verbetervoorstellen voor (de governance van) de publieke gezondheid. Dit rapport is juni 2021 gepubliceerd. Het rapport toont de noodzaak aan van investeren in de publieke gezondheid en vraagt om tot een integrale en langdurige, programmatische aanpak voor brede maatschappelijke en individuele gezondheidswinst te komen. Daarbij moet gezondheid in alle beleidsafwegingen meegewogen worden en de governance van de GGD'en versterkt worden.

- In de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's (november 2020) werd tevens geconcludeerd dat er verantwoordelijkheidsverdeling bij de coronapandemie tussen de GGD en Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) niet helder was. Een centrale landelijke functionaliteit voor de uitvoering van infectieziektebestrijding bij crisissen met landelijke impact zou een oplossing zijn.

- Deze conclusies sluiten aan bij de brief die de 25 Directeuren Publieke Gezondheid op 25 mei 2021 destijds aan de kabinets- informateur stuurde. Hierin riepen zij het nieuwe kabinet op om onder andere 600 miljoen te investeren in herstel en versterking van de publieke gezondheid.

- Het nieuwe kabinet zet onder andere in op het verkleinen van gezondheidsverschillen, met meer aandacht voor preventie en gezondheidsbevordering. Ook een structurele versterking van de pandemische paraatheid vormt een speerpunt uit het coalitieakkoord (15-12-2021). Echter, deze voornemens zijn volgens André Rouvoet (voorzitter van koepelorganisatie GGD GHOR Nederland) onvoldoende. Om voldoende voorbereid te zijn op een nieuwe gezondheidscrisis zoals een pandemie is er volgens hem ten minste 600 miljoen euro per jaar nodig.

Gemeentelijke nota gezondheidsbeleid

- Iedere gemeente is wettelijk verplicht (Wpg.) om iedere vier jaar een nota lokaal gezondheidsbeleid vast te stellen. Hierin beschrijft de gemeente o.a. de doelstellingen, gewenste resultaten en geplande activiteiten op het gebied van de publieke gezondheid voor de komende periode.

Landelijke nota Gezondheidsbeleid

- In mei 2020 is de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 verschenen. Dit document beschrijft hoe het Rijk en de gemeenten de komende vier jaar samen nog meer kunnen doen om Nederland gezonder te maken. De landelijke nota is richtinggevend voor de invulling van de lokale nota in gemeenten, als onderdeel van de vierjarige beleidscyclus volksgezondheid.

- De vier gezondheidsvraagstukken die centraal staan in deze nota zijn:
  1. Gezondheid in de sociale en fysieke leefomgeving;
  2. Gezondheidsachterstanden verkleinen;
  3. Druk op het dagelijks leven bij jongeren en jongvolwassenen;
  4. Vitaal ouder worden.

Nationaal preventieakkoord

- Eind 2018 sloten zeventig partijen het Nationaal Preventieakkoord. Deze partijen zijn afkomstig uit het onderwijs, de zorg, het bedrijfsleven, de sport, de overheid en maatschappelijke organisaties. Het akkoord moet ervoor zorgen dat over ruim twintig jaar roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik drastisch zijn teruggedrongen.

- Voor 2040 zijn de volgende doelen gesteld:
  1. Een rookvrije generatie: geen kind rookt, of begint daar ooit aan.
  2. Een kwart minder mensen lijdt aan overgewicht. Ook lijdt 40% minder mensen aan ziekten die aan obesitas zijn gerelateerd, zoals diabetes, hart-, vaat- en leverziekten.
  3. Het aantal mensen dat overmatig alcohol drinkt is gehalveerd. Ook geen enkele jongere onder de 18 of zwangere vrouw drinkt nog.

A3. VT zet in op ketensamenwerking en versterken lokale teams

Op hoofdlijn volgen hieronder de opgaven en ambities van VT :

- Het in samenwerking met collega-instellingen aantoonbaar voorkomen en stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling en zorgdragen voor herstel van schade bij de direct betrokkenen.
- Veilig Thuis Haaglanden is het expertisecentrum voor huiselijk geweld en kindermishandeling. De specialistische kennis en kunde van Veilig Thuis wordt laagdrempelig ter beschikking gesteld aan iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld en kindermishandeling. Het (acute) herstel van veiligheid, en het creëren en het borgen van duurzame veiligheid binnen afhankelijkheidsrelaties staan centraal.
- De medewerkers van Veilig Thuis zijn professionals die beschikken over expertise op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. De telefoondienst, het secretariaat dat de meldingen aanneemt en de maatschappelijk werkers zijn de spil in de aanpak van Veilig Thuis Haaglanden, en daarnaast wordt de expertise van de gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen van VTH ingezet.

Doelenstellingen Veilig Thuis Haaglanden

1. Meldingen tijdig afronden.
2. VT Haaglanden is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld.
3. Resultaatgerichte sturing: versterkte uitvoering.

Beleidsmatige ontwikkelingen Veilig Thuis Haaglanden

- <u>Corona</u>
  Corona heeft in 2020 geen grote afwijkingen in het aantal meldingen, advies vragen of huisverboden doen ontstaan. Veilig Thuis blijft de ontwikkelingen ten aanzien van het aantal adviezen en (aard van de) meldingen nauwlettend volgen, indien blijkt dat hier veranderingen in ontstaan gerelateerd aan corona wordt hierop ingespeeld.
- <u>Chatfunctie</u>
  Vanaf 25 mei 2020 zijn de 26 Veilig Thuis-organisaties bereikbaar via de chat. Slachtoffers, plegers, omstanders en professionals kunnen via de chat anoniem advies vragen bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling.
- <u>Versterken lokale teams</u>
  De lokale teams van de gemeenten vormen een belangrijke basis voor het verstevigen en verbeteren van de aanpak huiselijk geweld. De verwachting is dat deze ontwikkelingen ook zullen bijdragen aan het effectiever en efficiënter samenwerken in de keten en op termijn ook een positieve invloed hebben op het aantal recidive- en hermeldingen bij VTH.
- <u>Ketensamenwerking en ontwikkelsporen binnen de regiovisie aanpak huiselijk geweld:</u>
  1. Ontwikkelspoor zelfscan kwaliteitskader lokale teams en VTH-monitor
  2. Ontwikkelspoor gefaseerde ketenaanpak
  3. Ontwikkelspoor Intensief casemanagement
- <u>Jeugdbeschermingsketen</u>
  Momenteel wordt er een verkenning op de vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen uitgevoerd. Veilig Thuis participeert actief in deze verkenning, om direct kunnen anticiperen op de kansen om de samenwerking met onze ketenpartners te versterken.
- <u>Kwaliteitsimpuls binnen VT Haaglanden</u>
  Om invulling te kunnen blijven geven aan de wettelijke taken zet VT naast de verbetering van de ketensamenwerking ook in op het investeren in de kwaliteit van het werk binnen Veilig Thuis. Afgelopen jaren is er geïnvesteerd in (de training van) aandachtsfunctionarissen op onderwerpen zoals ouderenmishandeling, stalking, eer gerelateerd en seksueel geweld.

A4. Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming in ontwikkeling

- In april 2021 heeft het Kabinet 613 miljoen euro extra (incidenteel) beschikbaar gesteld voor de jeugdhulp voor 2021. Deze extra budgetten worden onder meer ingezet voor uitbreiding van de GGZ-jeugdzorg, specialistische jeugdzorg en complexe casuïstiek. Vervolgens is in juni 2021 een bedrag van 1,314 miljard extra beschikbaar gesteld voor 2022 ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Dit geld dient door gemeente onder andere ingezet te worden om verbeteringen door te voeren in de jeugdzorgketen waarmee op de langer termijn kostenbesparingen gerealiseerd kunnen worden.
- Deze financiële injectie in 2021 gaat echter gepaard met een aangekondigde structurele bezuiniging op jeugdhulp van € 500 miljoen vanaf 2025, zo stelt het nieuwe regeerakkoord. Ondanks een motie en de uitspraak van de arbitragecommissie, om de aangekondigde bezuiniging van 500 miljoen van tafel te halen, houdt het kabinet vast aan deze korting. Dit is voor de gemeenten (vanuit de VNG) de aanleiding geweest voor het direct opschorten van de vormgeving en besluitvorming over de Hervormingsagenda Jeugd. In de Hervormingsagenda Jeugd willen de gemeenten én het stelsel verbeteren én de uitvoering, met betere over afspraken voor de bekostiging van jeugdhulp.
- Momenteel worden ontwikkelingen op het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming vormgegeven. Dit is een transformatie over een lange termijn van zo'n 5 à 10 jaar. In de huidige situatie voeren lokale teams, Veilig Thuis, RvdK en GI's een 'estafettemodel' uit, deels overlappend met hun eigen onderzoekstaken en hulpplannen. De basisprincipes van het toekomstscenario zijn gezinsgericht, rechtsbeschermend en transparant, eenvoudig en lerend. Dit traject van de het toekomstscenario staat zeer in de beginfase van de ontwikkeling en heeft in bepaalde mate overlap met de stelselaanpak van de hervormingsagenda. VT is een belangrijke partner in deze gehele keten.
- Tussen 2019 en 2021 zijn er pilots uitgevoerd in het kader van Zorg voor de Jeugd. Het doel hiervan was te onderzoeken hoe de jeugdbeschermingsketen efficiënter ingericht kan worden en de samenwerking binnen de jeugdbescherming te verbeteren. Er zijn geen eenduidige resultaten uit de zes pilots gekomen. De pilots zijn inmiddels afgerond en worden opgevolgd door proeftuinen.

A5. GR-structuur bestaat uit AB, DB, AAC's, directeuren VT en GGD, gemeenteraden en GR-functionarissen

- De GR kent het volgende construct: het is een regeling met een uitvoeringsovereenkomst met de gemeente Den Haag. De twee zelfstandige uitvoeringsorganisaties GGD en Veilig Thuis zijn onderdeel van de gemeente Den Haag, waar dus de betreffende medewerkers rechtspositioneel in dienst zijn. De gemeente Den Haag is opdrachtnemer voor de uitvoering van de regionale taken van de GGD en VT en voert daarnaast additionele lokale taken voor de verschillende gemeenten uit (die bestuurlijk niet vallen onder de GR).

Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur

- De GR stelt dat het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee leden, het DB dient beslissingen van het AB voor te bereiden en uit te voeren. Het AB bestaat uit negen bestuurders.
- Het aantal stemmen dat een AB-lid in de vergadering kan uitbrengen, wordt bepaald door het aantal inwoners van de gemeente.
- Het DB legt uitsluitend verantwoording af aan het AB. Het huidige DB bestaat uit de wethouders van Pijnacker-Nootdorp, Delft en Den Haag. Deze GR is een collegeregeling, hetgeen dat inhoudt dat de leden van het algemeen bestuur verantwoording af aan hun colleges.
- Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dat nodig acht of ten minste één lid dat schriftelijk, onder opgaaf van de te behandelen onderwerpen, verzoekt.
- Het algemeen bestuur vergadert jaarlijks tenminste twee maal en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dat nodig oordeelt, dan wel tenminste twee leden daarom verzoeken.

Adviescommissies

- De GR kent twee vaste ambtelijke adviescommissies (AAC's). De adviescommissie GGD, adviescommissie VT adviseren het AB. De financiële werkgroep (FWG) ondersteunt deze twee adviescommissies. De AAC's leveren één gezamenlijk advies aan voor vergaderingen van het AB. Daarnaast ontvangen de individuele bestuurders veelal input vanuit hun ambtelijke ondersteuning.
- De rekeningcommissie bestaat uit raadsleden en adviseert het AB betreffende de jaarrekening en het jaarverslag en de doelmatigheid van het gevoerde financiële beheer en beleid.
- Het AB regelt de bevoegdheden en de samenstelling van alle commissies van advies aan het AB.

Directeuren GGD en VT, directeuren sociaal domein

- De directeur GGD wordt door het AB benoemd als directeur publieke gezondheid en wordt door de gemeente Den Haag aangesteld als directeur van de uitvoeringsorganisatie GGD. De rol van de DPG als onafhankelijk inhoudelijk adviseur is wettelijk vastgelegd in de Wet publieke gezondheid (Wpg) en de Wet veiligheidsregio's (Wvr).
- De directeur VT wordt door het DB benoemd en als manager van de uitvoeringsorganisatie VT aangesteld door de gemeente Den Haag. De directeuren GGD en VT sluiten aan bij de vergaderingen van het AB en DB, zij hebben daarin een raadgevende stem.
- De directeuren GGD en VT leggen verantwoording af aan de algemeen directeur OCW van de gemeente Den Haag en die zich verantwoordt als opdrachtnemer over de bedrijfsvoering van de GGD en VT als uitvoeringsorganisatie aan de GR als opdrachtgever.
- Formeel hebben de gemeentesecretarissen, directeuren en/ of managers sociaal domein van de deelnemende gemeenten geen rol in de GR. Er bestaat geen directeurenoverleg (of iets soortgelijks) in de GR-structuur.

A6. De negen gemeenteraden controleren het bestuur en hebben kaderstellende bevoegdheden

GR-functionarissen

- De functie van secretaris en controller wordt door het DB benoemd, en zijn onbezoldigd ambtenaar in de GR in dienst van de gemeente Den Haag. De secretaris en controller ondersteunen en adviseren het AB en DB, de controller heeft daarbij ook nog een adviserende rol richting de directeur GGD en directeur VT en alle AAC's.

Gemeenteraden

- Het bestuur (AB en DB) van een gemeenschappelijke regeling heeft geen rechtstreekse democratische legitimatie. De controle op het bestuur en de kaderstellende bevoegdheden geschiedt door de afzonderlijke deelnemers, de negen gemeenteraden.
- De gemeenteraden hebben krachtens artikel 13 WPG bevoegdheid tot het vaststellen van een nota gemeentelijk gezondheidsbeleid, bevoegdheden rondom de Wmo 2015 en Jeugdwet met daarin de beleidsvoornemens inzake (maatwerk)voorzieningen in verband met huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Conform art. 35 van de Wgr. heeft elke gemeenteraad het recht zijn zienswijze over de ontwerpbegroting van de GR GGD/VT Haaglanden naar voren te brengen. Daarnaast is in de GR opgenomen dat de gemeenteraden gehoord dienen te worden bij wijziging van de financiering systematiek voor de dienstverlening en bij de evaluatie van de gemeenschappelijke regeling.

A7. Vanaf juli 2022 treedt nieuwe Wgr in werking

- De nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) biedt nieuwe instrumenten, die raadsleden meer ruimte bieden om hun kaderstellende en controlerende rol binnen de besluitvorming van gemeenschappelijke organen beter vorm te geven.
- De wijziging treedt vanaf 1 juli 2022 in werking, het deel van de wet dat rechten geeft aan volksvertegenwoordigers gaat dan direct in. Voor het andere deel geeft de wet een implementatieperiode van 2 jaar. Dit omvat de verplichtingen om bestaande gemeenschappelijke regelingen aan te passen, om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie.
- Het is aan de gemeentelijke bestuursorganen om de mogelijkheden die de Wgr biedt zo goed mogelijk in te zetten. De mate van controle op een gemeenschappelijke regeling die vanuit de volksvertegenwoordiging nodig en gewenst is, kan daardoor per regeling verschillen.
- Zoals hiernaast in de tabel is opgenomen is beoogde impact van de nieuwe Wgr drieledig.

De beoogde impact nieuwe Wgr.	Instrumenten
1. Versterken van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen.	• Verruiming zienswijzen; • Gezamenlijke raadscommissie; • Verruiming van mogelijkheden raadsleden in bestuur van een collegeregeling; • Verplichte afspraken over participatie; • Actieve informatieplicht; • Vergoeding voor lidmaatschap regionale commissies.
2. Versterken van de controle-instrumenten voor gemeenteraden.	• Gemeenschappelijk enquêterecht; • Verduidelijking onderzoeksbevoegdheid lokale rekenkamers richting bestuur gemeenschappelijke regeling.
3. Verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.	• Afspraken over evaluatie; • Aanscherping afspraken uittreding; • Betere aansluiting begrotingscyclus gemeenschappelijke regeling op gemeentelijke cyclus.

A8. De GR kent drie takenpakketten, daarnaast voeren de GGD en VT additionele lokale taken uit

Juridische context takenpakket

- De Wet Publieke Gezondheid (Wpg.) stelt dat iedere gemeente, ter uitvoering van de gezondheidstaken, een Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in stand moet houden. Iedere gemeente is verantwoordelijk voor de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming ervan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. De GHOR valt in Haaglanden niet onder de GGD, maar is wel een belangrijke samenwerkingspartner. In de Wpg. is tevens opgenomen dat de gemeenten die conform de Wet Veiligheidsregio samenwerken een gemeenschappelijke regeling treffen voor de instelling en instandhouding van een regionale gezondheidsdienst in die regio. De GGD Haaglanden is één van de 25 GGD'en in Nederland.
- Op basis van de Wmo 2015 dient iedere gemeente zorg te dragen voor de organisatie en inrichting van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling; een Veilig Thuis-organisatie. In 2018 is gekozen om de reeds bestaande samenwerking inzake de volksgezondheid (GR- GGD) uit te breiden met Veilig Thuis.
- Naast de wettelijke verplichtingen in het kader van de GGD en VT dienen alle gemeenten periodiek (iedere 4 jaar) een nota lokaal gezondheidsbeleid vast te stellen. Hierin beschrijft de gemeente o.a. de doelstellingen, gewenste resultaten en geplande activiteiten op het gebied van de publieke gezondheid voor de komende periode.
- Anders dan de meeste GGD'en voert de GGD Haaglanden geen taken uit in het kader van de Jeugdzondheidszorg (JGZ). De gemeenten hebben deze wettelijke taken (Wpg) bij JGZ-Zuid Holland West en Centrum Jeugd & Gezin Den Haag belegd.

Takenpakket

- De GR kent drie takenpakketten:
  a. het basispakket GGD;
  b. het pluspakket GGD;
  c. het takenpakket VT.
- Tot het basispakket GGD behoren de taken die wettelijk verplicht door de GGD moeten worden uitgevoerd. Het gaat dan om de taken uit de Wet publieke gezondheid de Wet veiligheidsregio's en de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.
- In het GGD pluspakket vallen de taken waarbij de deelnemers van de GR niet verplicht zijn tot samenwerking, zoals de lijkschouw, reizigersadvisering en –vaccinatie en de gemeentelijke taken inzake de inspectie van seksinrichtingen. Gemeenten hebben gezamenlijk besloten deze GGD taken te kunnen laten uitvoeren op basis van de GR. Gemeenten kunnen deze taken zelfstandig uitvoeren of afnemen van de GGD.
- Tot de taken uit het pakket VT behoren alle taken omtrent meldingen en advies over huiselijk geweld of kindermishandeling. Daartoe behoort het onderzoek doen of er daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling en zo nodig vervolgstappen in gang zetten in de vorm van overdragen naar vrijwillige hulp, de Raad voor de Kinderbescherming informeren en/ of melding doen bij de politie. In de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 zijn de taken en bevoegdheden van Veilig Thuis geregeld. Ten aanzien van de taken uit het pakket VT geldt dat de deelnemers niet verplicht zijn tot samenwerking, maar de samenwerking op basis van vrijwilligheid zijn aangegaan in de GR.
- Naast de wettelijke taken en de plus taken voeren de GGD en VT additionele lokale taken voor de verschillende gemeenten uit, deze vallen bestuurlijk niet onder de GR.

A9. Formatie uitgesplitst in programmaonderdelen

- Voor de taken die de GGD en VT uitvoeren binnen de GR zijn is hiernaast een formatie overzicht weergegeven. De additionele taken zijn hierin niet opgenomen.

VT taken	Formatie 2022 (in FTE)
Advies	13,87
Meldingen (structurele formatie)	98,75
Meldingen (flexibele schil)	98,75
Investering in lokale teams	-
Coördinatie huisverboden	6,44
Voorlichting	0,18
Totale directe lasten	**159,50**
Indirecte kosten VT	19,44
Totale indirecte kosten	**19,44**
Totale lasten VT	**178,94**

GGD taken	Formatie 2022 (in FTE)
Epidemiologie	6,90
Gezondheidsbevordering	7,80
Beleidsadvisering	5,76
Algemene infectieziektebestrijding	18,88
Tubercolosebestrijding	13,56
Bevordering seksuele gezondheid	15,59
Medische milieukunde	7,05
Technische hygiënezorg	2,46
Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	1
Toezicht op de kinderopvang	22,21
Inspectie tatoeages & piercings	0,3
GGD: zorginstelling	3,59
Directeur publieke gezondheid	-
Publieksinformatie	3,40
Direct personeel basispakket	**108,50**
Reizigersadvies en – vaccinatie	16,35
Hygiëne- inspectie seksinrichtingen	0,38
Lijkschouw	3,03
Direct personeel pluspakket	**19,76**
Indirecte kosten GGD basispakket	16,22
Indirecte kosten GGD pluspakket	0,84
Indirect personeel GGD	**17,05**
Eindtotaal	**145,31**

A10. In de uitvoeringsovereenkomst met de gemeente Den Haag is de P&C-cyclus vastgesteld

- De controller GR is verantwoordelijk voor een zorgvuldig proces voor het opstellen van de P&C-producten binnen de GR. Hiervoor stelt de controller – in afstemming met de directeur publieke gezondheid en directeur VT – een jaarplanning/ circulaire op.
- De controller toetst de rapportages van de GGD en VT en indien er onregelmatigheden worden geconstateerd wordt er een advies opgesteld welke in eerste instantie wordt besproken met de betreffende directeur. Indien in de optiek van de controller het advies niet of niet voldoende door de directeur wordt meegenomen, dan stelt de controller ook het dagelijks bestuur daarvan in kennis.
- De GR heeft in de uitvoeringsovereenkomst met de gemeente Den Haag de frequentie van rapporteren vastgelegd. De opdrachtnemer levert een viermaands rapportage, achtmaands rapportage en eindrapportage aan de opdrachtgever (DB). Hierin wordt de voortgang van het programmaplan op taakniveau, de gerealiseerde en geprognosticeerde uitgaven en ontvangsten, de voortgang van de aangekondigde bedrijfsvoeringsmaatregelen en de ontwikkeling van de risico's beschreven.
- De eindrapportage omvat tevens een financiële jaarverantwoording. Daarbij heeft de directeur publieke gezondheid en directeur veilig thuis de verantwoordelijkheid om het AB en DB alle informatie te geven die zij nodig hebben om hun functie goed te kunnen vervullen.
- In de uitvoeringsovereenkomst is afgesproken dat de rapportages tijdig aangeleverd worden zodat de opdrachtgever (DB) deze kan aanbieden aan de reguliere algemene bestuursvergadering. Ook de AAC's dienen tijdig voor besluitvorming hun adviezen bij het AB aan te leveren.

A11. Kosten GR worden verrekend op basis van inwoneraantal en pluspakket

Financiën

- In het overzicht rechts is het saldo van baten en lasten uit de GR GGD/VT Haaglanden begroting 2022 uiteengezet.
- In het financieel statuut is vastgelegd dat de GR voor de taken uit het basispakket GGD de deelnemende gemeenten een bijdrage per inwoner in rekening brengt. De hoogte van deze bijdrage wordt door het college van B&W Den Haag, het DB en de GGD jaarlijks vastgesteld. De begrote deelnemersbijdrage voor de regionale taken van de GGD voor 2022 varieert tussen de € 233.000 (Midden- Delfland) en €7.598.000 (Den Haag).
- Voor de taken uit het pluspakket GGD wordt een tarief bij de deelnemers in rekening gebracht op basis van de afname.
- Voor de taken VT wordt een tarief bij de deelnemers in rekening gebracht, op basis van het historisch verbruik, in combinatie met het inwoneraantal. De begrote deelnemersbijdrage voor VT voor 2022 varieert tussen de € 89.000 (Midden- Delfland) en €13.270.000 (Den Haag). De centrumgemeenten (Delft en Den Haag) ontvangen middelen vanuit het Rijk voor de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DUVO) voor de uitvoering van deze regeling. Deze baten zijn meegenomen in de verrekening van de deelnemersbijdrage VT.
- Zie hieronder de begrote deelnemersbijdragen (excl. pluspakket) voor 2022:

Bedragen X 1.000	Delft	Den Haag	Leidschendam-Voorburg	Midden-Delfland	Pijnacker - Nootdorp	Rijswijk	Wassenaar	Westland	Zoetermeer
Bijdrage basispakket GGD	1.160	7.176	904	229	627	615	307	1.248	1.391
Bijdrage VT	769	6.020	543	89	310	487	192	617	1.186
Bijdrage GR-ondersteuning	33	177	25	6	18	18	9	36	40
Totaal	1.962	13.373	1.472	324	955	1.120	508	1.901	2.617

Saldo baten en lasten GR GGD/VT

Bedragen x 1.000	Jaarrekening 2020	Begrotingswijziging 2021	Begroting 2022
Programma Regionale GGD- Taken			
Baten	18.821	20.500	20.628
Lasten	- 13.273	- 15.187	- 15.496
Saldo	5.548	5.063	5.063
Baten Programma Testen & Traceren en Vaccineren	36.704	64.659	5.123
Lasten Programma Testen & Traceren en Vaccineren	-35.957	-64.459	p.m
			p.m.
Saldo Programma Testen & Traceren en Vaccineren	747	200	0
Onvoorzien	-8	0	0
Totaal saldo baten en lasten	6.287	5.263	5.132
Toevoeging/onttrekking reserves	0	0	0
Totaal programma Regionale GGD Taken	**6.287**	**5.263**	**5.132**
Programma Veilig Thuis			
Baten	17.542	19.868	18.884
Lasten	-11.445	-14.369	-13.637
Saldo	6.097	5.499	5.247
Onvoorzien	-318	0	0
Totaal saldo baten en lasten	5.778	5.499	5.247
Totaal programma Veilig Thuis	**6.097**	**5.259**	**5.247**
GR ondersteuning en overhead			
Baten GR- ondersteuning	350	355	362
Lasten GR- ondersteuning	-337	-355	-362
Lasten programma Testen & Traceren en Vaccineren	-747	-200	p.m.
Lasten overhead GGD	-4.706	-5.063	-5.123
Lasten overhead VT	-4.862	-5.259	-5.247
Totaal GR- ondersteuning en overhead	**-10.302**	**-10.522**	**-10.379**
Totaal resultaat GGD incl. overhead	824	0	0
Totaal resultaat VT incl. overhead	1.235	0	0
Totaal GR- ondersteuning	13	0	0
Totaal resultaat GR GGD en VT	**2.081**	**333**	**0**

Bron: begroting GR GGD en VT 2022

BIJLAGE B

Factsheets en inspiratie drie GGD-en

B1. GGD Amsterdam Amstelland

Algemeen	
Gemeenschappelijke regeling (GR)	Openbaar Lichaam GGD Amsterdam Amstelland
Zes deelnemende gemeenten	Aalsmeer, Amsterdam, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn
Totaal aantal inwoners regio	1.071.823
Opgericht in	2013 Vanaf 2017 zijn Veilig Thuis en Centrum Seksueel Geweld (CSG) bij de GR gevoegd
Opdrachtnemer/ uitvoeringsorganisatie	GGD onderdeel van Gemeente Amsterdam, dienstverleningsovereenkomst
JGZ binnen GGD	Ja
VT binnen GR	Ja en ook CSG

Doelen GR	
a.	het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking of van specifieke groepen daarbinnen, in het rechtsgebied van het lichaam;
b.	het voorkomen en het vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking;
c.	het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg
d.	het zorg dragen voor een Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling; met als doel onder andere: • De duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen; • Meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien.
e.	Zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel onder andere de versterking van de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio. Alles wat met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt.

Governance	
Samenstelling AB	• Het AB bestaat uit één lid per deelnemende gemeenten, met dien verstande dat het lid Amsterdam twee leden afvaardigt.
Stemverhouding AB	• Voor de stemverhouding in het algemeen bestuur is uitgegaan van het significantenverschil in inwonertal tussen de leden. In onderhavige regeling is bepaald dat ieder lid van het algemeen bestuur één stem uitbrengt, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen met een inwoneraantal boven 50.000. Zij brengen voor elk volgend 50.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot een maximum van zes stemmen per gemeente. • Het totaal aantal stemmen van het lid Amsterdam wordt gelijkelijk verdeeld over zijn twee afgevaardigden zodat elk van hen de helft van het totaal aantal stemmen van het lid Amsterdam heeft.
Voorzitter AB	• Het algemeen bestuur benoemt één van de afgevaardigden van het lid Amsterdam tot voorzitter van het algemeen bestuur.
Samenstelling DB	• Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter van het algemeen bestuur en minimaal twee leden, door en uit het algemeen bestuur aangewezen.
GR Functionarissen	• Het algemeen bestuur benoemt een ambtelijk secretaris van het algemeen en het dagelijks bestuur uit het ambtelijk apparaat van de gemeente Amsterdam
Adviescommissies	• Mogelijkheid tot verschillende adviescommissie is opgenomen in GR.
Directeur Publieke Gezondheid, Directeur Veilig Thuis, Directeur RVE Onderwijs, Jeugd Zorg	• De directeur Publieke Gezondheid, De directeur RVE Onderwijs Jeugd Zorg van de gemeente Amsterdam , of diens vervangers woont als adviseur de vergaderingen van het algemeen bestuur bij, tenzij het bestuur anders beslist. • De directeur Veilig Thuis woont de vergaderingen van het algemeen bestuur als toehoorder bij, tenzij het bestuur anders beslist.

B1. Elementen ter inspiratie, GGD Amsterdam Amstelland

Focus op de inhoud en inzicht in prestaties GGD in iedere AB-vergadering door middel van presentaties van de DPG

- De DPG brengt iedere vergadering van het AB een inhoudelijk onderwerp op de agenda. Hierdoor landt de inhoud beter in het AB en wordt het bestuurlijk gesprek niet uitsluitend over de financiën en het proces gevoerd. Daarbij wordt ook inzicht gegeven in de prestaties van de GGD. Aan de hand van actuele data worden ontwikkelingen en trends geduid.

Presentaties en toelichtingen op de begrotingen voor gemeenteraden door de GGD

- De GGD biedt ieder jaar bij de begroting en de jaarstukken een presentatie aan voor de gemeenteraden. Niet iedere gemeenteraad maakt gebruik van dit aanbod. Bij het aantreden van een nieuwe raadsperiode wordt tevens een presentatie aangeboden over het functioneren van de GGD.

GGD in verbinding met zorgverzekeraar, welzijnspartners en cliëntenbelangenvereniging: Amsterdam Vitaal en Gezond

- Amsterdam heeft een stads brede samenwerking met een zorgverzekeraar, welzijnspartners en cliëntenbelangenvereniging als het gaat om vitaliteit en gezondheid. In samenwerking met deze partners zijn verschillende programma's opgezet voor diverse doelgroepen (bijv. ouderen, chronisch zieken). Deze programma's hebben een preventief karakter met een focus op de (groeiende) gezondheidsverschillen. Amsterdam Vitaal en Gezond zet in op een vitaal en gezond leven met de mogelijkheid tot goede en betaalbare ondersteuning en zorg voor iedereen.

GGD in de gemeente: robuust en continuïteit

- De DPG ervaart veel voordelen van de wijze waarop de GGD binnen de gemeente Amsterdam is georganiseerd. Bijvoorbeeld als het gaat om huisvesting, personele vervangbaarheid en efficiency. Dit zorgt ook voor meer mogelijkheden voor investeren en het opzetten van nieuwe programma's. Bij de GGD zijn veel extra taken belegd die niet wettelijk zijn vastgesteld in de Wpg., ondere andere in de forensische zorg en op het gebied van mentale gezondheid.

GGD Amsterdam

B2. GGD West-Brabant

Algemeen	
Gemeenschappelijke regeling (GR)	Openbaar Lichaam, GGD West-Brabant
16 deelnemende gemeenten	Alphen- Chaam, Altena, Baarle- Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert
Totaal aantal inwoners regio	710.655
Opgericht in	2015 Fusie van Werkendam, Woudrichem en Aalburg tot de gemeente Altena in 2019 bij de GR.
Opdrachtnemer/ uitvoeringsorganisatie	• Zelfstandige organisatie met een organisatieverordening. • Het dagelijks bestuur stelt in een organisatieverordening regels vast over de inrichting van de organisatie, de medische verantwoordelijkheden, de taken en bevoegdheden van de directie ende wijze waarop het dagelijks bestuur toeziet op de uitvoering daarvan.
JGZ binnen GGD	• Ja grotendeels, bij enkele gemeenten is de zorg voor de 0- tot 4-jarigen ondergebracht bij andere organisaties dan de GGD.
VT binnen GR	Nee

Doelen GR
Het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de publieke gezondheid.
De gemeenten houden de GGD in stand en zo nodig andere vormen van organisatie op het gebied van de publieke gezondheid.

Governance	
Samenstelling AB	• Het algemeen bestuur bestaat uit evenveel leden als het aantal gemeenten. Iedere gemeente wordt door één lid vertegenwoordigd. • Het college waarvan het algemeen bestuur een lid aanwijst als lid van het dagelijks bestuur heeft het recht een tweede lid van het algemeen bestuur aan te wijzen.
Stemverhouding AB	• Het streven is: besluiten in consensus. De algemene regel is gelijk aan de besluitvorming in de gemeenteraad: het algemeen bestuur besluit met (absolute) meerderheid van de uitgebrachte stemmen. • Voor het vaststellen van de begroting moeten die stemmen daarnaast ook de meerderheid vertegenwoordigen van de inwoners van de gemeenten (waarvan de leden hun stem uitbrachten). Daardoor weegt in die besluiten ook het financieel belang van elke gemeente mee.
Voorzitter AB	• Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter aan.
Samenstelling DB	• Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de voorzitter en tenminste drie andere leden van het dagelijks bestuur aan. • Het dagelijks bestuur bestaat naast de leden genoemd in lid 1 van dit artikel uit twee leden die het algemeen bestuur aanwijst op grond van hun deskundigheid op het terrein van de publieke gezondheidszorg en/of financiën en bedrijfsvoering. Deze twee leden zijn geen lid van het algemeen bestuur of het bestuur van een gemeente en kunnen, als het algemeen bestuur daartoe besluit, een vergoeding voor hun werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten ontvangen.
Adviescommissies	• Het algemeen bestuur kan commissies van advies, commissies ter behartiging van bepaalde belangen en klantenpanels instellen.
Directie GGD	• De GGD heeft een directie die belast is met de dagelijkse leiding en het beheer van de dienst. Het algemeen bestuur benoemt, schorst en ontslaat de directie. • Het dagelijks bestuur stelt in een organisatieverordening regels vast over de inrichting van de organisatie, de medische verantwoordelijkheden, de taken en bevoegdheden van de directie ende wijze waarop het dagelijks bestuur toeziet op de uitvoering daarvan. • De directie is secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur. Bij een tweehoofdige directie functioneert de door het dagelijks bestuur aangewezen directeur als secretaris. • De secretaris woont de vergaderingen bij van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en heeft daarin een adviserende stem.

B2. Elementen ter inspiratie, GGD West-Brabant

Externe adviseurs versterken het DB van de GR

- De GR heeft twee externe adviseurs aan het Dagelijks Bestuur toegevoegd. Zij worden door het Algemeen bestuur aangewezen op grond van hun deskundigheid op het terrein van de publieke gezondheidszorg en/of financiën en bedrijfsvoering. Momenteel is dat de vice-rector magnificus van de Universiteit van Tilburg en een hoogleraar data-science, verbonden is aan Erasmus universiteit Rotterdam. Deze twee leden van het DB reflecteren onafhankelijk en vanuit hun expertise op de voorliggende dossiers, wat als zeer waardevol wordt ervaren.

Focus op de inhoud in iedere AB-vergadering door middel van presentaties door medewerkers GGD

- Elke AB- vergadering wordt er een presentatie van ongeveer een half uur gegeven over specifieke onderwerpen aangaande de GGD. Een collega van de GGD vertelt over een actueel inhoudelijk item. Hierdoor landt de inhoud beter in het AB en wordt het bestuurlijk gesprek niet uitsluitend over de financiën en het proces gevoerd.

Gezamenlijke ‘GR voorlichtingsavonden’ om raadsleden mee te nemen in werking GR’en

- Eén of twee avonden per jaar wordt er een GR- avond georganiseerd met alle GR’en in de regio. Iedere GR geeft aan alle raadsleden toelichting over de doelen en het functioneren van de GR, zo ook de GR GGD West Brabant.

Shared service centrum voor bedrijfsvoeringstaken

- GGD West- Brabant is een openbaar lichaam waarbij de ondersteunende diensten zoals financiën automatisering en personeelszaken is belegd bij een shared service centrum (HSC). Dit shared service centrum is een samenwerkingsverband tussen de GGD West- Brabant, GGD Hart voor Brabant, RAV Brabant Midden- West- Noord en GGD Noord- en Oost-Gelderland.

B3. GGD Groningen

Algemeen	
Gemeenschappelijke regeling (GR)	Openbaar Lichaam, Publieke Gezondheid & Zorg Groningen (PG&Z)
10 deelnemende gemeenten	Eemsdelta, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Veendam, Westerkwartier en Westerwolde
Totaal aantal inwoners regio	585.866
Opgericht in	• De GR PG&G is begin 2014 in werking getreden. • Sinds januari 2020 is de GGD een zelfstandige organisatie (voorheen onderdeel van gemeente Groningen). Medewerkers zijn in dienst van het openbaar lichaam (GR). • De inkoop jeugdhulp is sinds de invoering van de Jeugdwet op 1 januari 2015 door de Groninger gemeenten gemandateerd aan het dagelijks bestuur PG&Z. De RIGG (Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten) voert deze taak uit en legt verantwoording af aan het dagelijks bestuur PG&Z. Voor het RIGG is de gemeente Groningen de uitvoerende gemeente.
Opdrachtnemer/ uitvoeringsorganisatie	• Zelfstandige organisatie GGD • De Groninger gemeenten hebben de taken op het gebied van publieke gezondheid gedelegeerd aan GGD Groningen. De GGD legt over de uitvoering van de taken verantwoording af aan het algemeen bestuur. • Voor de RIGG is de gemeente Groningen de uitvoerende gemeente.
JGZ binnen GGD	Ja
VT binnen GR	Nee

Doelen GR
De regeling dient ter behartiging van de belangen van Gemeenten als genoemd in de artikelen 5, 6 en 16 van de GR.

Governance	
Samenstelling AB	• Het algemeen bestuur bestaat uit even veel leden als gemeenten, met dien verstande dat iedere gemeente met één lid vertegenwoordigd is. • Het algemeen bestuur kan zich door een deskundige laten bijstaan. Deze kan als adviseur aan de vergadering deelnemen en heeft geen stemrecht.
Stemverhouding AB	• Besluiten van het algemeen bestuur worden genomen met gewone meerderheid van stemmen, waarbij ieder lid één stem heeft.
Voorzitter AB	• De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur aangewezen. • Ter bevordering van de onderlinge samenwerking, in het bijzonder op het gebied van de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio), is de voorzitter van GGD Groningen als adviserend lid toegevoegd aan het dagelijks bestuur van de regeling Veiligheidsregio Groningen.
Samenstelling DB	• Het dagelijks bestuur bestaat uit minimaal drie en maximaal half zoveel leden als het aantal leden van het algemeen bestuur (12). • Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de leden van het dagelijks bestuur aan. • De voorzitter, penningmeester en plaatsvervangend voorzitter van het algemeen bestuur bekleden in het dagelijks bestuur dezelfde functies. • Bij de aanwijzing van de leden van het dagelijks bestuur wordt rekening gehouden met een goede geografische spreiding. • Ter bevordering van de onderlinge samenwerking, in het bijzonder op het gebied van de GHOR, is de portefeuillehouder GHOR in het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio als adviserend lid toegevoegd aan het dagelijks bestuur van GGD Groningen.
Adviescommissies	• Het AB heeft de bevoegdheid om commissies in te stellen als bedoeld in artikel 24 en 25 van de Wgr. • Op het gebied van publieke gezondheid is geen adviescommissie opgesteld. Sinds 1 januari 2019 is er een adviescommissie Jeugdhulp PG&Z Groningen.
Directeur Publieke Gezondheid	• De Directeur wordt benoemd, geschorst en ontslagen door het algemeen bestuur en in overeenstemming met het bestuur van de Veiligheidsregio. • De Directeur stuurt de GHOR operationeel aan.

B3. Elementen ter inspiratie, GGD Groningen

Directeuren Sociaal Domein in positie

- De directeuren sociaal domein vormen gezamenlijk het Strategisch opdrachtgevers overleg (SOO). Het SOO brengt de stukken in voor het AB. De tien beleidsmedewerkers van de gemeenten hebben een ambtelijke adviescommissie. De ambtelijke commissie adviseert het SOO en iedere afzonderlijke beleidsmedewerker vanuit het AOG adviseert zijn/haar wethouder.

Ambtelijke adviescommissie volksgezondheid

- Zoals hierboven aangegeven adviseert de ambtelijke adviescommissie het SOO. In deze commissie wordt afstemming gezocht en kennis gedeeld over bredere volksgezondheidsthema's dan uitsluitend de GGD- taken.

GGD biedt mogelijkheid tot presentatie begroting bij iedere gemeenteraad

- De GGD biedt ieder jaar bij de begroting een presentatie aan voor de gemeenteraden. Niet iedere gemeenteraad maakt gebruik van dit aanbod. Bij het aantreden van een nieuwe raadsperiode wordt tevens een presentatie aangeboden over het functioneren van de GGD en de contouren van het beleidsplan voor de komende vier jaar.

Verzelfstandiging heeft geleid tot zuiverdere rolverdeling en meer gezamenlijk eigenaarschap

- Door de verzelfstandiging van de GGD (voorheen was het onderdeel van gemeente Groningen) is er een zuiverdere rolverdeling en meer gezamenlijk eigenaarschap ontstaan. De gemeenten zijn bewust en kritischer naar de GGD gaan kijken: er wordt meer gestuurd op efficiency.

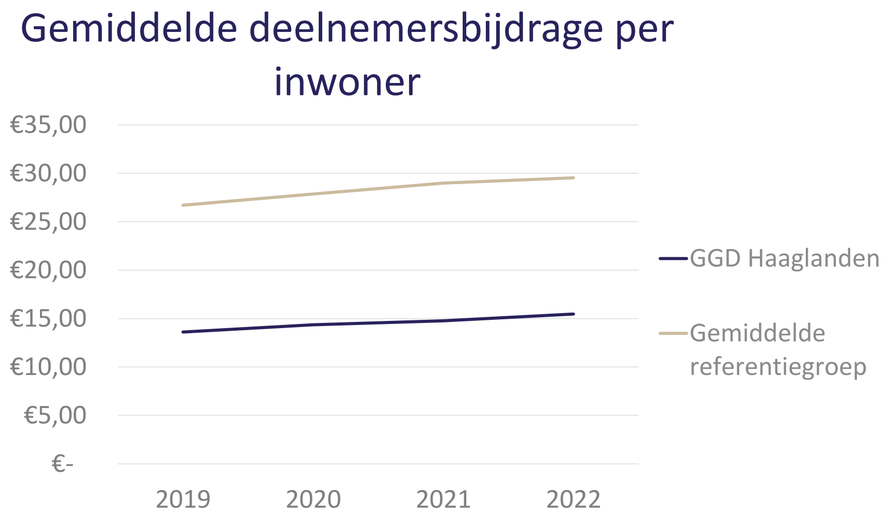
Werkgeversrol GGD ligt primair bij DPG

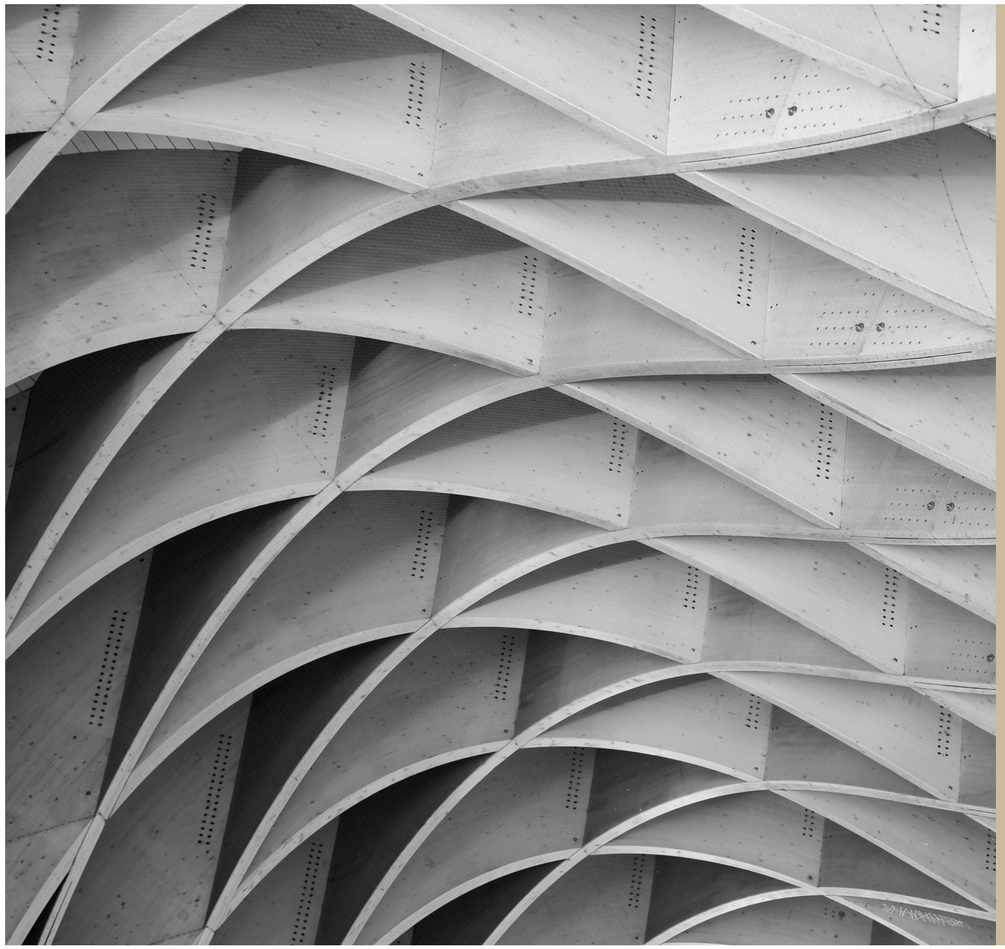
- De DPG heeft bij de verzelfstandiging een ruim mandaat gekregen. Zo hoeft vervult de DPG de werkgeversrol zelfstandig en hoeft hij niet naar het bestuur voor personele zaken. Dit zorgt voor extra slagkracht en vermindering van stroperigheid in processen en organisatie.

GGD Groningen

B4. Financiële vergelijking GGD met referentiegroep

- In het overzicht rechts is de gemiddelde deelnemersbijdrage per inwoner voor de basistaken van de GGD Haaglanden en andere GGD's in kaart gebracht.
- Er moet opgemerkt worden dat de deelnemersbijdragen aan GGD organisaties maar tot op zekere hoogte vergelijkbaar zijn. De GGD's verschillen namelijk van elkaar in de wijze van taakuitvoering, sturing en inrichting (zie bijlage B).
- Absoluut gezien zijn de gemiddelde deelnemersbijdragen van de GGD Haaglanden aanzienlijk lager in vergelijking met de andere GGD's. Wel is de procentuele stijging van de deelnemersbijdrage over de periode van 2019 – 2022 van de GGD Haaglanden hoger dan de referentiegroep. Voor de GGD Haaglanden is gemiddelde stijging 13,7%. Voor de referentiegroep 10,5%.

BIJLAGE C

Verantwoording survey raadsleden

C. Verantwoording representativiteit input raadsleden

Gezamenlijke raadssessie

- Alle gemeenteraadsleden van de negen gemeenten waren uitgenodigd voor deze gezamenlijke raadssessie. Dit vond plaats op 8 december 2021, deze dag is gekozen omdat er in geen enkele gemeente een raadsvergadering of commissievergadering op deze avond was gepland.
- In totaal waren er 10 gemeenteraadsleden aanwezig. Vanuit de gemeente Den Haag, Leidschendam- Voorbrug, Midden- Delfland en Westland waren geen raadsleden aanwezig.

Survey

- De vragen in de survey zijn opgedeeld in vier subonderdelen, het algeheel beeld GR GGD en VT Haaglanden, aansluiting regiotaken en – beleid op lokale beleid en uitvoering, rol en positie van gemeenteraden tot de GR en de sturingsinformatie.
- De raadsleden hebben van half november tot 31 december de mogelijkheid gehad om de survey in te vullen. Er zijn meerdere reminders gestuurd om de raadsleden te activeren om hun beelden met betrekking tot de GR- GGD/VT Haaglanden te delen met de onderzoekers.
- In totaal hebben 15 raadsleden de survey volledig ingevuld. Zeven raadsleden zijn de survey gestart maar hebben deze niet afgerond.

Rekeningcommissie

- Vier raadsleden van de rekeningcommissie hebben deelgenomen aan het interview. Twee van de vier raadsleden waren ook aanwezig bij de gezamenlijke raadssessie.

Verantwoording representativiteit

- De negen gemeenten hebben in totaal 297 raadsleden. Input van 15 raadsleden op de survey en 10 raadsleden tijdens de raadsessie heeft daarmee een responspercentage van respectievelijk 5% en 3%.
- Dit betekent dat wij geen harde conclusies kunnen trekken op de verschillende onderzoeksthema's uit deze data. Het is niet mogelijk om de gegevens uit de raadssessie en survey te generaliseren, de data is niet representatief.
- Tegelijkertijd kan er wél gesteld worden dat deze GR niet hoog op de agenda staat bij de negen gemeenteraden. Onze onderzoeksbevindingen tonen aan de dat GR GGD/VT niet in de ‘spotlight’ staat als het gaat in termen van risico en control. Naast de raadsbesprekingen ihkv corona (datalek) en de formele periodieke stukken (begroting/jaarstukken) passeert de GR GGD/VT Haaglanden nauwelijks de revue in de gemeenteraden of commissies.
- Een laag responscijfer kan geïnterpreteerd worden als een compliment naar het functioneren van de GR. Over het algemeen kan gesteld worden dat wanneer raadsleden tevreden zijn, daar in mindere mate uiting aan wordt gegeven. Door raadsleden wordt algemeen genomen voornamelijk energie gestoken in dossiers waarbij verandering noodzakelijk is, daarmee uitvoering gevende aan hun controlerende en kaderstellende rol en tevens als volksvertegenwoordiger.
- Het feit dat er enkele raadsleden de survey gestart zijn maar deze niet hebben afgerond kan erop wijzen dat de vragen onvoldoende aansluiten op het informatieniveau van de gemeenteraadsleden. Dit blijkt ook uit de open (exploratieve) vragen van de survey waarin door raadsleden meermaals wordt aangegeven dat zij geen zicht hebben op hetgeen waarnaar gevraagd wordt.

BIJLAGE D

Overzicht geraadpleegde documenten

D. Overzicht geraadpleegde documenten

- Gemeenschappelijke regeling GGD en VT Haaglanden
- Financieel statuut GR GGD en VT Haaglanden
- Organisatiestatuut GR GGD en VT Haaglanden
- Uitvoeringsovereenkomst gemeente DH-GR GGD en VTH 2020
- Begrotingen GR GGD/VT Haaglanden
- Dienstverleningshandvest GGD Haaglanden
- Nota van wijziging wet gemeenschappelijke regelingen
- Regiovisie aanpak huiselijk geweld
- Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
- Versterking uit de COVID-19 pandemie van de publieke gezondheid- Verwey Jonker instituut
- Wmo 2015, wet gemeenschappelijke regelingen, wet publieke gezondheid, wet veiligheidsregio's
- Zienswijze op Begrotingswijziging 2021 en Begroting 2022, 9 gemeenten
- Nota's gemeentelijk gezondheidsbeleid
- Gemeenschappelijke regelingen en begrotingen van GGD Amsterdam Amstelland, GGD West-Brabant, GGD Groningen

BIJLAGE E

Overzicht geraadpleegde personen

E. Overzicht geraadpleegde personen

- De heer Frank ten Have, wethouder gemeente Midden-Delfland, tevens AB-lid
- De heer Martijn Dahmeijer, directeur sociaal domein gemeente Midden-Delfland

- Mevrouw Juliette Bouw, wethouder gemeente Leidschendam-Voorburg, tevens AB-lid
- Mevrouw Barbara Nederpelt, directeur sociaal domein gemeente Leidschendam-Voorburg

- De heer Piet Vreugdenhil, wethouder gemeente Westland, tevens AB-lid
- Mevrouw Manon Pont, beleidsmedewerker gemeente Westland

- Mevrouw Marieke van Bijnen, wethouder gemeente Pijnacker-Noortdorp, tevens vz. DB
- De heer Jan Paul Woudstra, directeur sociaal domein gemeente Pijnacker-Nootdorp

- Mevrouw Kavita Parbhudayal, wethouder gemeente Den-Haag, tevens DB-lid
- De heer Gerben Hagenaars, directeur sociaal domein gemeente Den Haag
- Mevrouw Korrie Louwes, directeur OCW gemeente Den Haag
- De heer Jorrit van Steijn, beleidsmedewerker gemeente Den Haag

- Mevrouw Inge Zweerts de Jong, wethouder gemeente Wassenaar, tevens AB-lid
- Mevrouw Suzanne Smeets, directeur sociaal domein gemeente Wassenaar

- Mevrouw Ingeborg ter Laak, wethouder gemeente Zoetermeer, tevens AB-lid
- Mevrouw Annemiek Smulders, beleidsmedewerker gemeente Zoetermeer
- De heer Bart Lamers, beleidsmedewerker gemeente Zoetermeer

- Mevrouw Karin Schrederhof, wethouder gemeente Delft, tevens DB-lid
- De heer Ronald Derks, directeur sociaal domein gemeente Delft

- De heer Bjorn Lugthart, voormalig wethouder gemeente Rijswijk en voorzitter DB
- Mevrouw Samira El Fadili, beleidsmedewerker gemeente Rijswijk

- Mevrouw Annette de Boer, directeur publieke gezondheid GGD Haaglanden
- De heer Serge Urlings, directeur Veilig Thuis Haaglanden
- Mevrouw Iris du Pon, secretaris GR
- Mevrouw Ine Lansu, controller GR

- Vertegenwoordiging van de Ambtelijke Advies Commissie Veilig Thuis
- Vertegenwoordiging van de Ambtelijke Advies Commissie GGD
- Vertegenwoordiging van de Rekeningcommissie
- Vertegenwoordiging van de negen gemeenteraden

- GGD West-Brabant: de heer Ergun (concerncontroller) en mevrouw Van Iersel (directiesecretaris/ bestuursadviseur)
- GGD Groningen: de heer Rietveld (Directeur Publieke Gezondheid) en mevrouw De Jong (directiesecretaris)
- GGD Amsterdam Amstelland: mevrouw Manshanden (Directeur Publieke Gezondheid)

& Van de Laar B.V.

Don Boscostraat 4
5611 KW Eindhoven
085 - 747 06 18

info@en-vdl.nl
en-vandelaar.nl

& Van de Laar is een onafhankelijk organisatieadviesbureau met denkers én doeners voor de publieke sector.

Onze adviseurs zijn op missie: bijdragen aan een weerbare en wendbare publieke sector. Dat doen wij door sámen met onze opdrachtgevers resultaatgericht, betrokken en met energie te werken aan hun maatschappelijke en organisatievraagstukken.

De bestuurlijke toekomst van gemeenten. De vormgeving, evaluatie en doorontwikkeling van samenwerkingsverbanden. De structurering van en sturing op een organisatie(onderdeel). Mens-, team- en organisatieontwikkeling. Grip op het sociaal domein. Het doen van onafhankelijk onderzoek. Stuk voor stuk vraagstukken waarop onze ervaren adviseurs én jonge talenten graag hun hersens kraken en waarvoor zij met passie hun handen uit de mouwen steken.

Onderzoek & Advies **Procesbegeleiding & Realisatie** **Training & Coaching**

Interim, Executive Search & Werving en Selectie